

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Альытагъ, агъэшъуагъ

МЭФЭКІ ЗЭХАХЪ

Адыгеим, Къэбэртгэ-Бэлыкъарым, Къэрэщэе-Щэрджэсым янароднэ тхакъоу, СССР-м и Къэралыгъо премиехэм ялауреатгэу, Урысыем, Адыгеим, Дунэе адыгэ (черкес) литературнэ премиехэр, Шолоховым и Урысые литературнэ премие, Н. Островскэм ыцкэи шытыр къызфагъэшъошагъэхэу, Кубань искусствэхэмкІэ изаслуженнэ ІофшІэшхоу МэщбэшІэ Исхыакъ ыныбжъ илъэс 80 зэрэхъугъэм фэгъэхыгъэ научнэ-практическэ конференцие Адыгэ республикэ институтгэу гуманитар ушэтынхэм афэгъэзагъэм мэкьюгъум и 9-м шыагъ.

Мэфэки Іофтхэабзэм хэлэжагъэхэ АР-м лъэпкъ ІофхэмкІэ, Іэкълъб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырягъэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жугъэм намалхэмкІэ и Комитет ипашэу Шъхьэлэхэ Аскэр, АР-м культурэмкІэ и министрэу Чэмышъо Гъазый, АРИГИ-м ыкІи АКЪУ-м и Лъэпкъ факультет яшэныгъэлэжъхэр.

Научнэ конференцием шІэныгъэлэжъ 20-м ехъумэ докладхэр ыкІи къылотыкІынхэр МэщбэшІэ Исхыакъ итворчествэкІэ къышашыгъэх.

Конференциер шІуфэс псалъэкІэ къызэуихыгъ ыкІи зеришагъ АРИГИ-м и директоргэу Бырсыр Батырбий.

Къэгущылагъэ пэпчъ тхэкІошхом итворчествэ ианыхъ лъэныкыо шъхьалэу Іоф зыдишІэрэр къылотыгъ, илъэс 60-м ехъугъэу илъэпкъ хьалэлэу фэлэжъэрэ МэщбэшІэ Исхыакъ гъэшІэ тынчырэ, творческэ ІофшІэгъэ дэгъурэкІэ фэлэгуагъэх, ипроизвениехэм япІуны-

гъэ-гъэсэныгъэ мэхьанэ Іагъэтхыгъ. «Опсэу! Хьалэлэу бэрэ укыпхэт!» — рагуагъ, нэпэплъ сурэт зытырарагъэхыгъ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтыр зэхэхэм Іэшыгънэ Аслъан къыщытырихыгъ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм ищытхъуцлэхэр афэгъэшъошэгъэнхэм ехылагъ

Изобразительнэ искусствэм ихэхьоныгъэ ялахьышхо зэрэхашыгъэрэм ыкІи илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырагъэу Іоф зэрэшІэрэм афэшІ шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм инароднэ сурэтышІ» зыфиІорэр афэгъэшъошэгъэнэу:

Гьогунэкъо Мухьарбий Хысэ ыкъом — къэралыгъо унитарнэ предпрятіеу «Адыгэ художественнэ-производственнэ мастерскойхэр» зыфиІорэм исурэтышІ.

Манакъян Александр Грач ыкъом — къэралыгъо унитарнэ предпрятіеу «Адыгэ художественнэ-производственнэ мастерскойхэр» зыфиІорэм исурэтышІ.

Псауныгъэм икъэухъумэн илахъ зэрэхышыгъэрэм ыкІи гуетыныгъэ фырагъэу Іоф зэришІэрэм афэшІ шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэныкІэ изаслуженнэ ІофшІ» зыфиІорэр

Козарчук Людмилэ Дмитрий ыпхъум — псауныгъэм икъэухъумэнкІэ къэралыгъо учреждениеу «Адыгэ республикэ клиникэ перинатальнэ гупчэм» иакушеркэ фэгъэшъошэгъэнэу.

Гъэсэныгъэм ылъэныкыо гъэхагъэхэр зэрэишыгъэхэм

ыкІи илъэсыбэ хъугъэу Іоф зэришІэрэм афэшІ шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм народнэ гъэсэныгъэмкІэ изаслуженнэ ІофшІ» зыфиІорэр

Подуто Людмилэ Иван ыпхъум — гъэсэныгъэмкІэ муниципальнэ учреждениеу «Джэджэ районьмкІэ гурыт еджапІэу N 6-м» урысыбзэмрэ литературэмрэкІэ икІэлэегъаджэ фэгъэшъошэгъэнэу.

Промышленностым хэхьоныгъэ егъэшыгъэным илахъ зэрэхашыгъэрэм, илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырагъэу Іоф зэрэшІэрэм афэшІ шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм промышленностымкІэ изаслуженнэ ІофшІ» зыфиІорэр афэгъэшъошэгъэнэу:

Даур Аслъан Тембот ыкъом — акционер обществэ шъхьэныгъэу «Адыггаз» зыфиІорэм иинженер шъхьалэ игуадзэ,

Кантария Зинаидэ Михаил ыпхъум — къалэу Мыекьюапэрэ Мыекьюапэ районьмрэ ягаз хьызмэт игъэорышІэн фэгъэзэгъэ къулыкыоу акционер обществэ шъхьэныгъэу «Адыггаз» зыфиІорэм епхыгъэм имастер,

Пинчуков Алексей Григорий ыкъом — акционер обществэ шъхьэныгъэу «Адыггаз»

зыфиІорэм и ПЭУ-у «Красногвардейскрайгаз» икъулыкыу имастер шъхьалэ.

Журналистикэм гъэхьагъэхэр зэрэащыгъэхэм ыкІи илъэсыбэ хъугъэу Іоф зэрэшІэрэм афэшІ шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ журналист» зыфиІорэр афэгъэшъошэгъэнэу:

Ныбэ Анзор Юрэ ыкъом — хы ШыуцІэ Іушъом шыпсэурэ шапсыгъэхэм я Краснодар край общественнэ организациеу «Адыгэ Хасэм» игъэзетгэу «Шапсугия» зыфиІорэм иредактор шъхьалэ,

Тыркоо Заурбий Мыхьамодэ ыкъом — Адыгэ Республикэм ижурналистикэм я Союз хэтым, **Хъушт Щэбан Къадыр ыкъом** — республикэ гъэзетгэу «Адыгэ макъэм» Тэхьутэмыкыо районьмкІэ исобственнэ корреспондент.

Вокальнэ искусствэм хэхьоныгъэ егъэшыгъэным илахъ зэрэхышыгъэрэм фэшІ шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артист» зыфиІорэр

Тхьагъэлыджэ Светланаэ Залимхан ыпхъум — Къэбэртгэ-Бэлыкъар Республикэм истраднэ орэдыоу фэгъэшъошэгъэнэу. Физическэ культурэмрэ спор-

тымрэ язегъэушъомбгъун ялахъ зэрэхашыгъэрэм фэшІ шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм физическэ культурэмрэ спортымрэкІэ изаслуженнэ ІофшІ» зыфиІорэр

Леваков Александр Борис ыкъом — Адыгэ Республикэм и МВД и Адыгэ республикэ советгэу «Динамо» зыфиІорэм итхьаматгэ игуадзэ фэгъэшъошэгъэнэу,

шытхъуцлэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренер» зыфиІорэр афэгъэшъошэгъэнэу:

Бэгъэдыр Руслъан Николай ыкъом — кІэлэцыкІуэхэм гъэсэныгъэ тедзэ языгъэгъотырэ муниципальнэ учреждениеу «Шэуджэн кІэлэцыкІу-ныбжыкІэ спорт еджапІэм» дзюдомкІэ итренер-кІэлэегъаджэ,

Хьабый Байзэт Долэтбий ыкъом — Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Апшъэрэ спорт ІэпІэсэныгъэ зацарагъэгъотырэ Адыгэ республикэ еджапІэм» итренер-кІэлэегъаджэ,

Хьэшъуанэкъо Айвар Казбек ыкъом — апшъэрэ профессиональнэ гъэсэныгъэ языгъэгъотырэ къэралыгъо учреждениеу «Адыгэ къэралыгъо университетым» спорт бэнэныкІэ икафедрэ икІэлэегъаджэ шъхьалэ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ипшъэрлыгъэр зыгъэцакІэу КЪУМШЫЛ Мурат

къ. Мыекьюапэ, мэкьюгъум и 3, 2011-рэ илъэс N 56

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу ІэпІэсэныгъэ ин хэлэу Іоф зэришІэрэм, газ промышленностым ихэхьоныгъэ ышъхьэкІэ илахьышхо зэрэхышыгъэрэм, Адыгэ Республикэм игаз хьызмэт зызэхашагъэр илъэс 50 зэрэхъурэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхыль фагъэшъошагъ **Шэртгэнэ Алий Хьазрэт ыкъом**, ОАО-у «Адыггаз» зыфиІорэм иветеран.

ІофшІэныкІэ гъэхьагъэу иІэхэм, газ промышленностым ихэхьоныгъэ ышъхьэкІэ илахьышхо зэрэхышыгъэрэм, джырэ техникэм игъэфедэнкІэ ІофшІагъэу иІэхэм, Адыгэ Республикэм игаз хьызмэт зызэхашагъэр илъэс 50 зэрэхъурэм афэшІ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхыль фагъэшъошагъ **Ганус Александр Яков ыкъом**, ОАО-у «Адыггаз» зыфиІорэм гъэцкІэжыын ІофхэмкІэ имастер, ОАО-у «Адыггаз» зыфиІорэм ипрофсоюз организациеу ІофшІэным икъэухъумэнкІэ иуполномоченнэ.

КІэпхъыкІыжъым фежъагъэх

Нафэ кызырэхъугъэмкІэ, республикэм ичыгулэжьхэм псыкыиуным зэрарэу арихыгъэр макІэп. Гъэтхэсэ зэфэшъафхэу апхынэу рахъухъэгагъэм джыри кыыхъуагъ псэу кыиугъэр зыкІэлъэдэгъэ чыпІэхэм ащыщхэм ятІонэрэу тыгъэгъээ ыкІи натрыф чылапхъэхэр ягъэкІужыгъэн фаеу.

Адыгеим мэку-мэшымыкІэ иминистру Юрий Петровым кызыриуагъэмкІэ, республикэм щыщ районитфэу псэу кыиугъэр зыкІэуагъэхэм ятІонэрэу апхыжыным фэш ыпкІэ хэмылгъэу пасэу къэхурэ тыгъэгъээ ыкІи натрыф чылэпхъэ тонн 20-рэ гъэстыныпхъэу ящыкІэгъэщтыр къафатІупщыгъ. ПсэуымкІи республикэм шапхыжыным фаеу агъэнфагъэр гектар 2200-рэ. Специалистхэм зэ-

ралыгъэрэмкІэ, анахыбэу гъэтхасэхэр ятІонэрэу зышапхыжыщтыр Кошхъэблэ районыр ары.

— Гектар мини 4-м ехъумэ псыр къагІогагъ, — еІо Кошхъэблэ районым мэку-мэшымыкІэ игъэІорышІапІэ ипащэу С. Н. Штымэм. — Ащ щыщэу гектар 900-м фэдиз хъазыр ятІонэрэу зышапхыжыщтыр Дмитрийевскэ, Вольненскэ, Еджэркъое ыкІи Майскэ къоджэ псэупІэхэр арых. Чыгур кызырэгъушы-

рэм елытыгъэу фермер хызымэтшІапІэхэр ятІонэрэу лэжыгъэхэр пхыжыгъэнхэм фежъагъэх. Апэу а ІофшІэныр зэшІуахыгъ Вольненскэ къоджэ псэупІэм щыщ фермерхэу Д. Хь. ыкІи Р. И. Хьамыкхъохэм.

Мыгъатхэ республикэм псэуымкІи шапхыным фаеу агъэнэфэгъагъэр гектар мин 97,5-рэ. Мэкуогуым и 9-м ехъулгъэу гектар мин 77,5-рэ фэдиз апхыи, планыр процент 79-у агъэцкІагъ. Районхэм гъэтхасэхэм япхынкІэ планыр ягъэр процент пчыагъэу зрагъэцкІагъэр: Шэуджэныр — 99-рэ, Джаджэр — 93-рэ, Красногвардейскэ — 84-рэ, Кошхъаблэр — 81-рэ, Тэхьутэмыкыуаер — 74-рэ, Теуцожыр — 47-рэ, Мыекыуапэр — 26-рэ,

кыалэу Мыекыуапэ къепхыгъэ хызымэтшІапІэхэр — 52-рэ.

Тыгъуасэ ехъулгъэу республикэм гъэтхэсэ зэфэшъафхэу шапхыгъэхэр: тыгъэгъазэр — гектар мин 58-м ехъу, лэжыгъэ къэзытыщт натрыфыр — гектар мин 12,3-рэ, ильэсыбэрэ къэкІырэ уцхэр — гектар 988-рэ, силосыпхъэ къэзытыщт ыкІи ичынгъуым былымхэм арагъэщыщт натрыфыр — гектар мин 1,4-м ехъу, соер — гектар мин 1,7-м ехъу. Ахэм адакІоу республикэм ичыпІэ зэфэшъафхэм ащапхыгъ хэтэрыкІ гектари 150-рэ, картоф гектари 136-рэ ыкІи нэшэ-хырыбдыз гектар 1156-рэ.

*ЛІАХЪУСЭЖЪ
Хьаджэртбый.*

«Къэгъэгъэштахъым» имэфэкІ

Тигъзет кызырэхъуыгъагъэу, Іоныгъом и 19-м Мыекыуапэ «Къэгъэгъэштахъым» ия XIII-рэ чыпІэ лъэпк мэфэкІ щыкІошт. Ащ изэхъакІох АР-м культурымкІэ и Министерствэрэ народнэ культурым и Гупчэрэ. ЗэкІэмкІи мэфэкІым нэбгыр 700 фэдиз хэлэжыщт. Ащ ипрограммэ кыдыхелыгътэх республикэм ирайонхэм ыкІи икълэхэм кырыкІыгъэ купхэм костюм гъэкІэрэ-кІагъэхэр ащыгъэхэу урам шъхьаІэм кырыкІонхэу. МэфэкІыр Мыекыуапэ ичыпІэ зэфэшъафхэм ащызэхъащыт, ау анахъ Іофтхъэбзэ шъхьаІэхэр кълэ паркым щыкІоштых.

Сыхъатыр 11-м лъэпк мэфэкІыр торжественнэу кълэ паркым кыщызыуахыщт. Мыщ къэгъагъэхэр кыщагъэлыгъоштых ыкІи шащытхэм, сурэттехэм ыкІи

декоративнэ-прикладной искусствэм фэлэпІасэхэм ягъэшагъэхэр кыщагъэлыгъоштых. ЗэкІэмкІи нэбгыри 140-рэ мы Іофтхъабзэм хэлэжыщт. МэфэкІым хэтэу зэнэкьокъуих зэхъащыт. Ахэм ащыщых мэфэкІ колоннэм игъэдэхэн, кышынхэм къащыгъэкІыр къэгъэгъэ ямышЫкІэхэм якъэгъэлыгъон, кълэм игъэкІэрэкІэнкІэ дызайнерхэм язэнэкьокъу ыкІи нэмыкІхэр.

Мы мэфэкІым хэтэу модельер-дизайнерхэм ягъэшагъэхэр къагъэлыгъоштых. Дунэе зэнэкьокъоу «Этноэрато» зыфилоу лъэпк костюмхэм афэгъэхыгъэу мыгъатхэ кІуагъэм хэлэжыгъэхэр мыщ кырагъэблэгъагъэх. Мы чыпІэм лъэпк музыкальнэ Іэмэ-псымэхэм кызыгъаІохэрэри щызэнэкьокъуштых.

Сомэ миллиони 100 банкым шІуатыгъугъ

Росбанкым ифилиалэу Краснодар дэтым сомэ миллиони 100 шІозытыгъугъэ бзэджащІэхэм афэгъэхыгъэу Краснодар край судым уголовнэ Іоф кызырІуихыгъ.

МВД-м иорганхэм Іофтхъабзэхэу зэхъащыгъэхэм къагъэлыгъагъэ 2007-рэ ильэсым ибздзоогу мазэ кышыгъэжыгъэу 2008-рэ ильэсым игъэтхэпэ нэс Росбанкым икыутамэу Краснодар дэтым бзэджащІэхэм ахъщышхо зэрэшІуатыгъугъэр. Зэрарэу банкым рахыгъэр сомэ миллиони 100-м ехъу. БзэджэшІэ купым ипэщыгъэ ильэс 42-рэ зыныбжэ кІалэу Краснодар щыпсэурэр. Ащ игъусэгъэ нэбгыр 12-р Краснодар краим ыкІи Адыгеим ащэпсэух.

Оперативникхэм зрагъэунэфыгъэмкІэ, бзэджащІэхэм автомобиль зыщэр салон фэдэхэу ІофшІэпІэ 5 кызырІуахыгъагъ. Ахэм ащыщэу 2-р Краснодар, адрэхэр Армавир, Белореченскэ ыкІи Крымскэ ащыагъэх.

БзэджащІэхэм ІэкІыб кыралыгъохэм къащышыгъэ автомобиль лъапІэхэр кредит ашІыхэ фэдэу тхыл нэпІхэр банкым кыра-хылыщтыгъэх. Тхылхэр е щымыІэхэ цыфым ыцІкІэ е мы кыбарым щымыгъозэ цыф кызырІкІохэм яехэу гъэлсыгъагъэх. А цыфхэм тапэкІэ банкым автомобиль ащэфыным пае зыфагъэзагъэу, ау ащ ахъщэ кызырІмытыгъэхэр кыыхахыщтыгъэх. НахыбэрэмкІэ цыфхэм ятхылхэмкІэ ахъщышхо банкым кызырІахырэм егуащэфыгъэхэп.

Органхэм агъэунэфыгъэ бзэджащІэгъэ 50-м хэлэжыгъэ банкым щынэгъончъэнымкІэ икыулыкыу ипащэ ыкІи ащ ыпхъоу кредит-экспертэу банкым Іоф щызышІэрэр. Ахэм ягъусагъэ джыри мы банкым иІофышІэ заулэ.

Нэбгыри 121-мэ къагъэзэжыгъ

Кисловодскэ исанаториехэм ащыщэу «Сосновая роща» зыфиІорэм зыщызыгъэпсэфыщтыгъэхэм япкыны-лынэ щэнаут хэ-хъагъэу (отравление) кыыхагъэщыгъ. Зэпахыр кІэтІый узым зыкызырэщІыгъэм кыыхэкІэу ар зэфашІынэу хъугъэ.

Нэбгыри 120-м ехъоу ар кызырІуагъэр кІэлэцІыкІухэу зыныбжэ ильэс 14-м блэмыкІыгъэхэр арых. Роспотребнадзорым и ГъэІорышІапІэу АР-м щыІэм ипащэу Аджырэ Аслъан кызырІуагъэмкІэ, нэбгыри 6 джырэ уахътэ сымэдэжыщым чІэлъ,

адрэхэм амбулаторнэу яІазэх. Къэзыгъэзэжыгъэ кІэлэцІыкІухэм ищыкІэгъэ уплэкІунхэр адызэрахагъэх, зэпахыр кІэтІый узыр кызыкыгъэр мэфитІукІэ агъэунэфыщт.

Япсауныгъэ зэрар екыгъ, ау щынэгъошхо щыІэп. ЗыгъэпсэфышІэр мэкуогуым и 21-м нэс зэфашыгъэщт, исанитарнэ зытет зауплэкІукІэ кызырІуахыжыщт. Нэужым кІэлэцІыкІухэм ащ агъэзэжыным алыкыщт. Нытыхэр фэмыехэмэ, путевкэхэм апкІэ кыратыжыщыт.

ІЭШЫНЭ Сусан.

Пшъэрыль шъхьаІэхэр къагъэнэфагъэх

Адыгэ Республикэм исудейскэ сообществэ иорган шъхьаІэхэу — судьяхэм я Советрэ судьяхэм я квалификацияннэ коллегияр ахэтыщтыр ильэситІум кыкІоцІ республикэм зэ щыхадзых. Зэфэхысыжы-хэдзын конференциеу тыгъуасэ шыагъэм зыгуыу къэтшыгъэ органхэр къэзыгъэлыгъошт судьяхэр цагъэнэфагъэх, блэкІыгъэ ильэситІум зэшІуахыгъэм, пшъэрыльэу зыфагъэуцужыхэрэм, нэмыкІ лъэныкы-хэм щатегушыагъэх. Конференцием иІофшІэн хэлэжыгъэх федеральнэ ыкІи мировой судьяхэр, Конституционнэ, Арбитражнэ судьяхэр, республикэм икълэхэмрэ ирайонхэмрэ кырыкІыгъэ лыкІохэр.

Судьяхэм я Советрэ квалификацияннэ коллегияр Іофэу ашІагъэм фэгъэхыгъэ докладхэр къашыгъэх ахэм япащэхэу А. Набэкьомрэ В.Ткаченкьомрэ. Ахэм кызырэхъагъэщыгъэмкІэ, судебнэ системэм хахъэхэрэм яІофшІэн шІуагъэ кытэу гъэпсыгъэнымкІэ, гумэкІыгъоу, шыкІагъэу кызуцухэрэр дэгъэ-зыжыгъэнхэмкІэ ильэситІум кыкІоцІ ашІагъэр макІэп. Непэрэ шылакІэм кыгъэуцурэ уп-

чІэхэр, пшъэрыльхэр зэшІозы-хын зыльэкІыщт специалистхэр, юристхэр республикэм зэриІэхэр анахъ шъхьаІэу къагъэнэфагъ. Мы системэм хэтхэм обществэм еплыкІэу къафыриІэр нахышІу шыгъэным, цыф кызырІкІохэр зыгъэгумэкІырэ упчІэхэм джэуапхэр кыатыжыгъэнхэм ыкІи ІопыІэгъу афэхъуыгъэным япхыгъэ Іофыгъохэм анаІэ атырагъэтыгъ. Гъэхъагъэу щыІэхэм адакІоу, кыгушыагъэхэр шы-

ІофшІэныр Нахъ макІэ мэхъух

Джаш тетэу къагъэлыгъо Адыгэ Республикэм цыфхэм лэжъапІэ ягъэгъотыгъэнымкІэ икыралыгъо кыулыкыу и ГъэІорышІапІэ тхьамэфэ телыгъэ мониторингэу зхыщэрэм изэфэхысыжыгъэх. Нафэ кызырэхъугъэмкІэ, аужырэ тхьамэфитІум, нэмыкІэу къэпІон хъумэ, жьоныгъуакІэм и 25-м кышыцублагъэу мэкуогуым и 7-м нэсырэ пІалъэм, лэжъапІэ зымыІэхэу атыхэрэм япчыагъэ республикэм лэгапІэу щыриІэр проценти 2,1-м шІокІыгъэп. Ащ кыгъэлыгъоуар Іоф зышІэн зыльэкІыщтыр республикэм щыпсэухэрэм ащыщхэу ІофшІэн зымыІэу зыцІэ къетІогъэ кыулыкыу иорганхэм защызыгъэхыгъэхэр проценти 2,1-м тетэу кызырэнэжыгъэр ары. ЫпкІи къатІоу кыыхэкІыгъ, ау джыри зэ хэтэгъэунэфыкІыжы ІофшІэн зымыІэу республикэм исым ипчыагъэ ащы нахыбэн зэрильэкІыщтыр, сыда пІомэ кыулыкыу иорганхэм ащамытхыгъэхэу, ау зи зымышІэу кыгъэхыгъэр макІэп.

Ыпэрэ тхьамафэм, жьоныгъуакІэм и 25-м кышыцублагъэу и 31-м нэсырэ пІалъэм, ІофшІэн зымыІэхэу гупчэхэм яучетхэм зэкІэмкІи ахэтыгъэхэр нэбгыр 4505-рэ хъуштыгъэхэмэ, ятІонэрэ тхьамафэм ахэм япчыагъэ 4387-м нэсэу кылыгъыгъ. А тхьамафэм кыкІоцІ лэжъапІэ зымыІэкІэ алыгагъэхэр нэбгыри 166-рэ.

Лъапсэ фэхурэр къэшІэгъуаеу щыт нахъ мышІэми, предприятиехэм, организациехэм агъэлажыгъэхэр нахъ макІэ шыгъэнхэр къагъэуцурэп. Аужырэ тхьамафэу къэ-Іуагъэм кыкІоцІ ІофшІапІэ Іутхэр нахъ макІэ зэрашыщтыгъэм ехылыгъэ унашхо зэрашыгъэм фэгъэхыгъэ кыбархэр организациитф цыфхэм ІофшІэн ягъэгъотыгъэнымкІэ республикэ кыулыкыу и ГъэІорышІапІэ кылыгъэІэсыгъэх. Ахэм ащыщы Урысыем и Сербанк и Адыгэ кыутамэу N 8620-р, ОАО-у «Адыггазыр», ОАО-у «Дондуковскэ элеваторыр», ОАО-у «Кубаньэнергосбытыр», Мыекыопэ кълэ гурит еджапІэу N 1-р. Ащ нафэ къэшІы ІофшІэн зымыІэхэу урамым тетхэм япчыагъэ ахэми нахыбэ кызырешыщтыр.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

кІагъэхэми къащыуцугъэх, ахэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэшІ предложение гъэнэфагъэхэр къахыгъэх.

АР-м и Апшъэрэ суд и Тхьаматэу Трэхъо Аслъан судьяхэм я Советрэ квалификацияннэ коллегияр ильэситІум кыкІоцІ Іофэу ашІагъэм осэшІу кыфишыгъ, ащкІэ ахэм зрафэрээр кылуагъ.

Нэужым хэдзынхэр рекІокІыгъэх, ыпшэкІэ зыгуыу къэтшыгъэ органхэм ахэтыщтыр икІэрыкІэу хадзыжыгъэх, пшъэрыль шъхьаІэхэр агъэнэфагъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

ІэпыІэгъу афэхъухэ ашІоигъу

ЧыпІэ зэжъу ифэрэм, кыин кызыфыкыокырэм ІэпыІэгъу фэхъунхэр тиадыгэ лъэпкэ сыдигъуи ихабз, анахь ыгъэ-лъэпІэрэ цыф зэфышытыкІэ-хэм егъашІэми ар ахелъыгэ. Неи мымакІэу тэлъэгъу цыф-хэм зеделъжыныгъэр зэрэчла-мынагъэр, шыІэныгъэр сыд фэдизу кыинэу, гукІэгъур шы-мыІэжъу тІозэ бэрэ тэтхъа-усыхэми.

Мыгъэрэ псыкыуным цы-фыбэ зэригъэгуІагъэм бэрэ игугъу кышытышыгэ тигъэ-зет. Унэхэр, ялжыгыгъэ зышІу-гъэкІодыгъэр бэ. Ахэм нэпэ ящыкІагэ цыф гукІэгъур, зэхашІэр. Ар кыдалыгъэтээ, Адыгэ Республикэм ит мэщыг-

хэм зэкІэми кыякІолІэрэ быс-лымэнхэм, яамал кызырри-хъэу ахъщэ кыаугъоигъ псы-кыуным зэрар зэригъэшыгъэ унагъохэм, мыбэми, яІэпыІэгъу алыгагъэІэсы ашІоигъоу.

Адыгэ Республикэм ыкІи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслымэнхэм ямуфтиеу Емыж Нурбий тызэрэшигъэ-гъозагъэмкІэ, Тэхъутэмыкыое районым ит мэщытхэм цыфэу кыякІуалІэхэрэм сомэ мин 80 кыаугъоигъ. Джащ фэдэу ТІопсэ районым щыпсэурэ быслымэнхэми кызыІаугъэ-кІагэ сомэ мин 85-рэ, Красно-дар — мин 15, Мыекъопэ гупчэ мэщытым кыекІуалІэхэрэм

нэпэ ехъулІэу кыаугъоигъ сомэ мин 25-рэ.

— Тильэпкэ ишэн-хэбзэ да-хэхэм непи тарыгъозэн фае, — еІо муфтиеу Емыж Нурбий. — Зиунэ стыгъэм, е псым ыхъыгъэм, е нэмыкІ ушъ-хъагъу иІэу ащ ишІын фе-жъагъэм егъашІэм гъунэгъу-хэр, кыуаджэр делэщыгъэх. Тэ, динлэжъхэм, унэ зыми фэтшын амал тилэп, ау тфэльэкІырэмкІэ ІэпыІэгъу тафэхъу тшІоигъу чыпІэ кыин ифэгъэ цыфхэм. Тищытху алоным паеп мыщ игугъу кызыкІэтшырэр. Нэб-гырэ пэпчэ фэльэкІыщтым егупшысэнуэ, зеделъжыныгъэм нахъыбэу кыфедгъэушчыгэ тшІоигъоу ары. ШІу шІэным

тесэн, тикІалэхэм ащкІэ шы-сэтехыпІэ тафэхъун фае. Зэп-тырэм, зыгорэкІэ уишІаугъэ зэбгэкІырэм пэбгъохырэм ибагъэп мэхъанэ зилэр, уигу-кыкІ, уизэхашІ, уицыфыгъ ары анахь шъхъаІэхэр.

Муфтием кызырэхигъэхъ-жыгъэмкІэ, Адыгеим ит мэ-щытхэр джыри мы Іофтхъаб-зэм кыхэлэжъыщтых. Ахъщэу кыаугъоигъэр зэкІэ шІэхэу ахъышт кыуаджэхэу псым зэр-ар зэрихыгъэхэм ыкІи чыпІэ администрацием, чыпІэ зыгъэ-ІорышІэжыныпІэм яІофышІэхэр ягъусэхэу унагъохэр кыакІу-хъэхээ, яІэпыІэгъу алыгагъэ-Іэсышт.

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт.

Ткъош республикэм

Дунэе шІушІэ организа-циеу «Operation Smile» зыфи-Іорэм Къэрэщэе-Щэрджэс Республикэм псауныгъэр кы-ухъумэгъэнырэ курортхэм-рэкІэ и Министерствэрэ ныб-жыкІэ Іофхэм я ГъэІоры-шІапІэрэ зэхэгъу зэрэ Дунаеу шырекІокІырэ акцием хэлэ-жъагъэх. Организацием пшы-рылъ шъхъаІэу зыфигъэуцу-жыгъэр сабий цыкІухэу зы-нэгу машІом ыстыгъэхэм, узым хихыгъэу фыкыуагъэхэр зыфэхъугъэхэм, зыІупшІэхэр зэгочыгъэхэу кэхъухэрэм, нэмыкІ ІэпыІэгъу зыщыкІа-гъэхэм яшІаугъэ арагъэкІы-ныр ары. Акцием зэреджа-гъэхэр «Операция Улыбка».

Къэрэщэе-Щэрджэс Рес-публикэм щыцъу зынэгу тыр-кыо зэфэшъхъафхэр тель сабий 16 арагъэуплэкІугъ, ахэм ащыщэу нэбгыри 9-м операциехэр афашІыгъэх.

Къэрэщэе Щэрджэс Рес-публикэм и Лышъхъэу Тем-резов Рэщыдэ Урысые Феде-рацием гъогухэмкІэ иагент-ствэ ипащэ А. Габуниным бэ-мышІэу Москва шылукагъ. Ахэр кыугърхэм, поселкэхэм, станицэхэм апхырыкІырэ ав-томобиль гъогухэм языхтэ зыфэдэм тегушылагъэх, гъо-гухэм гъэцэкІэжынын ыкІи гъэкІэжынын Іофхэр зэрэщы-кІагъэхэр нэбгыритІуми хагъэунэфыкыгъ. Урысыем игъоу агентствэ ІэпыІэгъу кызырафэхъуштымкІэ Р. Тем-резовыр кыагъэгугъагъ. ПэшІорыгъэшъу кызырал-лытагъэмкІэ, гъогухэр зты-рагъэпсыхъэжыныгъэм пае фе-деральнэ бюджетым щыщэу сомэ миллиони 101-рэ Къэ-рэщэе-Щэрджэс Республикэм кыфатІупшыщт. 2011 — 2013-рэ ильэсхэм кыоджэ ав-томобиль гъогухэр зэкІэ агъэцэкІэжыныгъэх.

Темыр Кавказым хэхъо-ныгъэхэр егъэшІыгъэным пае сомэ миллиард 56-рэ феде-ральнэ гупчэм кызырэфит-Іупшыщтыр Урысые Федера-цием и Премьер-министрэу В. Путиным правительствен-нэ комиссием зэхэсыгъоу иІа-гъэм кызыщыцелом, КъЩР-м и Лышъхъы ащ хэлэжъыгъагъ.

Темыр Кавказым шызэ-шІуахынэу кыхахыгъэ про-ектитфым кыушъхъэм шагъэ-псыщт курортэу «Архыз» зыфиІорэри ащыщ. Зыгъэп-сыщыпІэу агъэпсыщтым нэб-гыришъэ пчъагъэмэ Іоф ша-шІэн алэкІыщт. В. Путиным кызырэкІигъэтхыгъэмкІэ, ахъщэу ащ пІуагъэхъащтыр кызырагъэгугъагъэхэу кы-фатІупшыщт, ау чыпІэ чи-новникхэми инвесторхэми загъэчанын фае.

Проектэу «Архыз» зыфиІо-рэм зэрэдэлэжъыщтхэ шІы-кІэм зыщытегушыІэгъэ зэІу-кІэгъу бэмышІэу Урысые Федерацием и Президент ипол-предэу Темыр Кавказым шыІэ А. Хлопониным зэхи-щыгъагъ. Ащ проектым хэлэ-жъыщт компаниехэу «Темыр Кавказым икурортхэр», «Ар-хыз — Синара», Къэрэщэе-Щэрджэс Республикэм и Пра-вительствэ зэшІуахын фэе пшырельхэр шагъэнэфагъэх.

КъЩР-м иофициальнэ сайт.

ХэтэрыкІхэм ауасэ кыыхэхъошТэп

Урысые Федерацием мэку-мэщымкІэ иминистрэу Скрынник Еленэ кызырриІаугъэмкІэ, хэгъэгум хэтэрыкІ зэфэшъхъафхэу кыщахы-жыхэрэм ыкІи нэмыкІ хэгъэгухэм къарашы-мэ хъунэу игъо алыгъурэм Урысыем фэны-кыуагъэу иІэр кырагъэкъушт.

Министрэм зэІукІэу зэхи-щэгъагъэм Министерствэм идепартаментхэм, Россельхоз-надзорым япащэхэр, отрасле-вой союзхэм яІыкІохэр, уры-сые бэдзэрым хэтэрыкІхэр кыезыгъэуалІэхэу ІэкІыб кы-ралхэм ащыпсэухэрэм ащыщ-хэр хэлэжыгъэх.

ЗэІукІэм кышыгышчыІэзэ министрэу Скрынник Еленэ зэрэхигъэунэфыкыгъэмкІэ, пшыным кыемыкІурэ хэтэ-рыкІхэу Евросоюзым хэхэрэ кыралыгъохэм къарашыхэрэу Урысыем кыищэгъэнхэр пІэлъэ

гъэнэфагъэкІэ зэпагъэугъ нахь мышІэми, хэтэрыкІ зэфэшъ-хъафхэу кыахыжыкыхэрэу ыкІи хэтэрыкІхэу ІэкІыб кыралхэм къарашынхэм ифитыныгъэ зэ-ратыгъэхэр зэкІэ фаехэр гъэрэ-зэгъэнхэмкІэ икыушт.

— Мы лъэхъаным Урысы-ем хэтэрыкІхэм ягъо кышыгы-дэхъу, джащ фэдэу СНГ-м хэхэрэ хэгъэгухэм хэтэры-кІэу къарашыгъэм ипчъагъэ хэхъо, — ыІаугэ министрэу Скрынник Еленэ.

Ащ дакІоу федеральнэ ве-домствэм ипащэ зэрэхигъэунэ-

фыкыгъэмкІэ, зэкІэ хэтэрыкІ-хэу Урысыем кыращэхэрэм япроцент 70-м ехъу зытефэрэ уахътэр шылэ мазэм кыше-гъэжыгъэу мэлылфэгъум нэс.

ЗэІукІэм кызырраІаугъэм-кІэ, 2010-рэ ильэсым ЕС-м ихэ-гъэгухэм къарашы Урысыем томатэу ыкІи нэшэбэгоу кы-рашагъэр ащ шыІаугъэкІы-гъэм япроцент 11 ыкІи 5 ныІп.

Джащ фэдэу Скрынник Еленэ агу кыгъэкІыжыгъэ зэкІэ хэ-

тэрыкІэу Урысыем шыІаугъэ-кырэм ипроцент 80-м ехъу хызымэтшІэпІэ цыкІухэм кы-зэрахыжырэр.

— Арышъ, ІэкІыб хэгъэгу-хэм хэтэрыкІхэр кыарамыщын-гоу зэрэзэпагъэугъэм фермер-хэм шІаугъэ кыафихышты, хэтэрыкІэу ахэм кыахыжы-рэр зыщэфыштытхэм япчъа-гъэ хэхъошты, — хигъэунэфы-кыгъэ Скрынник Еленэ.

(Тикорр).

ФОНДЭУ «ТЕКІОНЫГЪЭМ» МЫ ИЛЪЭСЫМ ІОФЭУ ЫШІАГЪЭР

2011-рэ ильэсым жьоныгъуа-кІэм и 23-м ехъулІэу бюджет-ым хэмыхъэрэ Адыгэ респуб-ликэ фондэу Советскэ Союзым и Лышъужъэу Андырхъое Хъу-сенэ ыцІэкІэ шыгъэу «ТекІо-ныгъ» зыфиІорэм пстэумкІи сомэ миллионрэ мин 709,8-рэ кыихъагъ. Ахэр кызырэкІы-гъэхэр республикэм иминисте-рствэхэр, ведомствэхэр ыкІи комитетхэр — сомэ миллион-рэ мини 141,3-рэ, район ыкІи кыэлэ организациехэр — сомэ мин 568,5-рэ. А пчъагъэхэм нафэ кыашІы министрствэхэм, муниципальнэ гъэпсыкІэ зилэ чыпІэхэм яадминистрациехэм, народнэ депутатхэм яасветхэм ыкІи республикэм икыалэхэм-рэ ирайонхэмрэ яветеран орга-низациехэм ащыщыбэхэм дэгъоу Іоф зэрэшІагъэр.

Фондым иправление анахь зыфэрэзэхэу хигъэунэфыкы-хэрэр Теуцожь ыкІи Кошхъэ-блэ районхэм, Адыгэкъалэ яд-министрациехэр арых. Гушы-Іэм пае, Теуцожь районым иад-министрацие ветеранхэм ярай-он совет игъусэу Хэгъэгэу зоош-хом хэлэжъыгъэ ветеран пэпчэ сомэ мин 20-рэ гъомылэпхъэ зэ-

фэшъхъафхэу сомэ мин 11 зы-уасэрэ аритыгъ. Кошхъэблэ районым иадминистрацие ыкІи иветеранхэм я Совет ифондэу «ТекІоныгъэр» ыгъэфедзэ заом хэлэжъагъэ пэпчэ сомэ мини 10 фигъэшшошагъ. Ады-гэкъалэ иадминистрацие ветер-анхэм ясовет игъусэу заом хэлэжъагъэ пэпчэ сомэ мини 7-рэ гъомылэпхъэ зэфэшъхъа-фхэмрэ аІэкІыгъэхъагъ, ащ да-кІоу Хэгъэгэу зоошхом ТекІоны-гъэр кызышыдахыгъэр ильэс 66-рэ зэрэхъугъэм фэшІ вете-ранхэм яфэшъуашэр афызэ-шІуихыгъ.

Фондым ахъщэ кыгъэхъэ-гъэным яшъыпкыгъэу хэлэжъа-гъэх Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Администрацие, Адыгэ Республикэм иминист-рэхэм я Кабинет, Адыгэ Рес-публикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр.

Фондым иправление хэт-хэм анахъэу анаІэ зытырагъэ-тыгъэхэр пшырылъ шъхъаІэу фондым иІэхэм зыкІэ ащыщэу сэкыатныгъэ зилэхэу, Хэгъэгэу зоошхом иветеранхэу ыкІи фэшъхъаф заохэм ахэлэжъагъэ-хэу материалнэ ІэпыІэгъу

зыщыкІагъэхэм аІэкІыгъэхъэ-гъэныр, ахэм ясоциальнэ-быго-вой шыІэкІэ-псэукІэ нахъышІу шыгъэныр, Іэзэгъу уцхэу ящы-кІагъэхэр кызыІэкІагъэхъанхэр ыкІи нэмыкІ гухэлъхэр арых. А Іофыгъохэр зэшІохыгъэнхэм фэшІ ветеранхэм якъэлэ, рай-он советхэм кыхалъхъагъэр зэрэхэтэу фондэу «ТекІоны-гъэм» сомэ мин 33,1-рэ ыгъэ-феддагъ.

Фондым лъэшэу ыналэ зы-тыригъэтыгъэхэм ащыщ Уры-сыем идзэ тарихь мэфэкІ ыкІи шІэжъ мафэхэу кыафэхэрэм атефэу ветеранхэм материал-нэ ІэпыІэгъу ятыгъэныр. А лъэныкъомкІэ заом иветеран-хэм Адыгеим нэмыц-фашист техаІохэр зырафыжыгъэхэр ильэс 68-рэ ыкІи фашист Гер-манием зытекІуагъэхэр ильэс 66-рэ зэрэхъугъэхэм афэшІ сомэ мин 38-рэ аритыгъ.

Фондэу «ТекІоныгъэм» ип-равление Адыгэ Республикэм иветеранхэм я Совет игъусэу ветеранхэр кызышыгыгъэ ма-фэхэм афэгушІаугъэх ыкІи шІуфэс тхыльхэр, джащ фэдэу гъомылэпхъэ зэфэшъхъафхэр зэрылъ Іалъмэкъхэр араты-

гъэх. Ащ дакІоу зизакъоу псэ-ухэрэм ыкІи сымэджэ хы-льэхэм адэжъ ренэу кІуагъэх.

Хэгъэгэу зоошхом кызыежъа-гъэр ильэс 70-рэ зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ Іофтхъабзэхэу зэ-шІуахыштытхэр зыщырахъухъэр уахътэм фондым иправление унашъо ышІыгъ Адыгэ Рес-публикэм иветеранхэм я Совет, Мыекъопэ, Джэджэ, Теуцожь районхэм яветеранхэм ясовет-хэм, кыалэу Мыекъуапэ ивете-ранхэм ясовет пстэумкІи сомэ мин 783,4-рэ аІэкІыгъэхъанэу.

Фондым фэгъэхыгъэ поло-жением кызырэдильгытэрэм тетэу тичІыпІэгъухэу заом хэ-лэжъагъэхэм афэгъэхыгъэ тхыльэу Хэгъэгэу зоошхом иве-теранэу Сыджыкы Хъазрэтбий «Солдатская слава Адыгеи» зыфиІоу ытхыгъэр ТекІоныгъэ-шхом ия 66-рэ ильэс ехъулІэу кыфидыгъэкІыгъ. А тхыльыр Хэгъэгэу зоошхом кызыежъагъэр ильэс 70-рэ зэрэхъурэм фэгъэ-хыгъэ слетэу Адыгэкъалэ 2011-рэ ильэсым мэкуоугум и 16-м шызэхашъщтым хэлэ-жъыщтытхэм аратышт.

(Тикорр).

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

Къыдзыгъэкырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ ИофхэмкIэ,
Iэжыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэп-
къэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар жьу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шхьаIэр**
**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редактор
шхьаIэм иапэрэ
гуадзэр**
АУЛБЭ Руслан

**Редактор
шхьаIэм
игуадзэр —
пшъэдэжыгъэ
зыхьырэ
секретары
ХЪУРМЭ Хъусен**

**Пшъэдэжыгъэ
зыхьырэ
секретары
НЭПШЭКЪУЙ
Заур**

**Редакциер
зыдэщыIэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

редактор шхьаIэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэжыгъэ зы-
хьырэ секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зышаушыхьаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ,
телерадиоқыттын-
хэмкIэ ыкIи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гIэIоры-
шIанI, зраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Зышыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
5127
Индексхэр
52161
52162
Зак. 1550

Хэутыным
узшыкIэтхэнэу щыгъ
уахъгэр
Сыхьатыр 18.00
ЗышыкIэтхэгъэхэ
уахъгэр
Сыхьатыр 18.00

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ ИЯ 20-рэ ИЛЪЭС ИПЭГЪОКИ

Зэкъошныгъэм игъогу рэкIо

**Адыгэ Республикэм иансамблэ цIэрылоу «Ислъамыем»
Ермэлхьаблэ концерт къыщитыгъ. Купым ихудожествен-
нэ пащэу, Урысыем, Адыгеим, Къэрэщэе-Щэрджэсым
янароднэ артистэу, композиторэу Нэхэе Аслъан къызэ-
рэтилуагъэмкIэ, лъэпкъхэр зэфэзыщэрэ зэхахьэхэр «Ис-
лъамыем» мыгъэ зэхицэщтых.**

Тиреспубликэ ильэс 20 зэрэху-
рэм ипэгъокIэу дунаим щыцIэры-
ло ансамблэм юбилей пчыхъзэ-
хахьэхэр къош республикэхэм,
Краснодар краим ащэкIох. Ижы-
рэ лъэпкъ орэдхэр, тикъашьохэр
искусствэр зикIасэхэм ашIогъэ-
шIэгъоных.

«Ислъамыер» Ермэлхьаблэ зэ-
кIом къалэм иIэшхьэтетхэр, лэ-

жьэкIо къызэрыкIохэр дахэу къы-
пэгъокIыгъэх. Тиартистхэр пчэгум
къырамыгъэкIыжьхэу Iэгу къафы-
теоштыгъэх. «Ислъамыер» зэ-
къошныгъэм игъогухэм арыкIозэ,
нэмыкI концертхэм язэхэщэн зы-
фегъэхьазыры.

Сурэтым итыр: «Ислъамыер»
концертным хэлажьэ.

ТИЗЭИУКИЭГЪУ ГЪЭШЭГЪОНХЭР

«Черкесиер» дахэу мэуджы

**КъэшьокIо купэу «Черкесиер» хэт ар-
тистхэр тиреспубликэ щыкIорэ концерт-
хэм, лъэпкъ Иофхэмомэ япхыгъэ зэха-
хьэхэм ахэлажьэх. Хэгъэгу ыкIи дунэе
спорт зэнэкъокъухэу Адыгеим щызэха-
щэрэмэ тильэпкъ культурэ ибайныгъэ
къащегъэлыгъо.**

«Черкесиер» зэхахьэмэ ащыуджэу зыльэгъу-
гъэмэ ащыщых Иран, Германием, СНГ-м къары-
кIыгъэхэр. Тиартистхэм яIэпIэсэныгъэ хьакIэмэ
агъэшIэгъуагъ. Адыгэ шьуашэр ашIодэхэ къодыеп,
зыщальэ ашIонгъоуи уахътэ къякIугъ.

— Тильэпкъ ишэн-хабзэхэр тишъуашэхэмкIэ,
тикъашьохэмкIэ къэтэгъэлыгъо, — еIо АР-м
изаслуженнэ артистэу Бахъуко Адамэ. — Тил-
лэпкъ иискусствэ дунаим дахэкIэ зэрэщашIэрэм
тегъэгъушо, концертхэм, зэхахьэхэм нахьыбэрэ
тахэлажьэ тшIонгъу.

Сурэтым итыр: ансамблэу «Черкесиер».

ИСКУССТВЭМРЭ КIЭЛЭЦЫКIУХЭМРЭ

Музейм чIэжыжьынхэм дэгуIэхэрэп

**КъокIыпIэм щыпсэурэ
лъэпкъхэм искусствэмкIэ
я Къэралыгъо музей икьу-
тамэу Мыекъуапэ дэтым
«Бзыу шхъуантI» зыфилорэ
зэнэкъокъур къычызIэуа-
хыгъ. Апэрэу ар зэха-
щэгъ. Илъэси 4 — 16 зы-
ныбжьхэр хэлажьэх.
Сурэтэу ашыгъэхэр цы-
Iэныгъэм фэгъэхьыгъэх.**

КIэлэцыкIуэхэм искусствэмкIэ
яIэпIэсэныгъэ зышыхагъэхэрэ
гупчэу «Бзыу шхъуантI» му-
зеймрэ зэгъусэхэу зэхащэгъэ къэ-
гъэлыгъоным искусствэхэмкIэ
кIэлэцыкIуэ еджапIэхэм защы-
зыгъасэрэмэ яIофшIагъэхэр къы-
рахьылIагъэх. Лыхъужьныгъэм
ехьылIэгъэ сурэтхэм дзэкIолIхэм
ящыIэкIэ-псэукIэ къаIуатэ. Адыгэ-
мэ ятарихь, яшэн-хабзэхэр зэрэ-
гъэшIэгъонхэм къыпкъырыкIы-
хэзэ, адыгэ джэгур, лъэпкъым имэ-
фэки мафэхэр зэрэкIохэрэм, ты-
къэзыуцухьэрэ дунаим идэхэгъэ,
урысхэм чыристан диныр зэралэ-
жьырэм, нэмыкIхэм яхьылIэгъэ су-
рэтхэр кIэлэеджакомэ ашыгъэх.

«Сэ сишагу» — джары Азизэ
Тимур исурэт зреджагъэр. «Азизэ-
тэм» тыгъэм инэбзыйхэу къэшIэ-
тыхэрэм ыIапэ афэзыщыгъэ пшъа-
шъэм игупшысэхэм уахэщэ. Ва-
луева Юлие ар ышIыгъ. Горцов-
ская Эльвирэ, Чифранова Юлие,
Бацаев Мыхьамэт, нэмыкIхэми
ясурэтхэр зрэгъэпсыгъэхэр зэфэ-

дэхэп, ау щыIэныгъэм уахэщэн
альэкIэу тэлыгътэ.

ЗэкIэ сурэтхэр дахэу ашыгъэ-
хэу къатIорэп. Адыгэ шьуашэр,
адыгэ шэн-хабзэхэр къэзыIотэрэ
сурэтхэм ащыщхэр шэпхъэ лъагэм
диштэхэрэп. Цыфхэм анэгухэр
зэхэугуфыкIыгъэхэп. Советскэ
Союзым и Лыхъужьэу Андырхъоэ
Хъусенэ исурэти щыкIагъэхэр фэ-
тэлыгъэх. Дышъэ медалыр ыбгъэ
къыхэлыдыкIэу, дзэкIолI шьуашэу
щыгъымкIэ къэпшIэжьын плъэкIы-
нэу сурэтыр къэбгъэлыгъон плъэ-
кIышт.

Мыекъуапэ игурыт еджапIэхэм
якIэлэеджакомэ музейм мафэ
къэс къэкIох, къэгъэлыгъоным
ашIогъэшIэгъонэу зыщыгъэгъуазэ.
Къалэм ия 11-рэ еджапIэ адыга-
бзэмкIэ икIэлэеджаджэу ГъукIэлI
Зулимэ кIэлэцыкIоу игъусэмэ уч-
чIабэ къызэрэратырэр тигопагъ.
Музейм иIофышIэхэу СтIашъу
Юрэ, Къуекъо Маринэ, ХьокIо
Ларисэ, Сулейман Фатимэ, Люд-
мила Гунина, нэмыкIхэри кIэлэ-
цыкIуэхэм аIокIэх. Тарихьым, шэн-
хабзэмэ, искусствэм ибайныгъэ-
хэм яхьылIэгъэ къэбархэр IупкIэу,
кIэлэцыкIуэхэмкIэ гурыIогъошIоу
къаIуатэ.

— Музейм апэрэу тыкъэкуагъ,
— еIо кIэлэеджаджэу ГъукIэлI Зу-
лимэ. — КIэлэцыкIумэ альэгъу-

рэр, зэхахьэрэ бэ. Сурэт пэпчэ
дэгущыIэхэу къысшэхэу. Сурэ-
тышI-модельер цIэрылоу СтIашъу
Юрэ иIофшIагъэ идунэе мэхьанэ
зеушъомбгъу. Зыныбжь хэкIотэгъэ
урыс бзыльфыгъэхэр адыгэ шьуа-
шэхэр зэрэшIыгъэхэм къыкIэуп-
чIэх. КIэлэцыкIуэхэр нахь дэгъоу
еджэнхэм фэшI мыщ фэдэ къэгъэ-
лыгъонхэр лъэшэу ящыкIагъэх.

— КIэлэцыкIуэхэм мэфэки
афызэхэтшагъэу къытшэхэу, —
къеIуатэ музейм идиректорэу Ку-
шъу Нэфсэт. — Сурэтхэм якъэгъэ-
лыгъон нахь тынаIэ тетэгъэтыми,
кIэлэеджакомэ титарихь къыкIэ-
упчIэх, нахьыбэрэ зэхэтшэнэу фаех.

Музейм чIэжыжьынхэм шьэ-
ожыгъэхэри пшъэгъэжьыгъэхэри
дэгущыIэхэрэп. Альэгъугъэр зэрэмы-
макIэр зыдашIэжьыми, икIэрыкIэу
къэгъэлыгъонхэм яплыхь...

Сурэтым итхэр: **ГъукIэлI Зули-
мэ кIэлэцыкIуэхэр игъусэхэу
къэгъэлыгъоным еплыхь.**

Нэкубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбий.